

I. megoldás: Válasszuk $\Sigma(90^\circ)$ rendszerünk tengelyeit egy derékszögű koordinátarendszer tengelyeiül. Az r sugarú kör középpontja az origó, tehát egyenlete $x^2 + y^2 = r^2$.

Legyenek az érintő egyenes P érintési pontjának koordinátái x_1, y_1 . Az érintő egyenlete ekkor $x_1x + y_1y = r^2$. Ennek az egyenesnek a tengelyekkel való metszéspontjai adják az S pont koordinátáit:

$$x = \frac{r^2}{x_1}, \quad y = \frac{r^2}{y_1}.$$

Ebből az érintési pont koordinátái: $x_1 = \frac{r^2}{x}, y_1 = \frac{r^2}{y}$.

Mivel (x_1, y_1) a körön van, azért fennáll az

$$\left(\frac{r^2}{x}\right)^2 + \left(\frac{r^2}{y}\right)^2 = r^2$$

egyenlet. r^4 -nel osztva, nyerjük, hogy az S pontok az

$$\frac{1}{x^2} + \frac{1}{y^2} = \frac{1}{r^2}$$

görbén helyezkednek el.

Kérdés még, vajon fordítva, a kapott síkgörbe minden pontjához tartozó adjungált egyenes érintője-e a körnek? A válasz: igen.

Ugyanis a görbe egy tetszőleges $S_0(x_0, y_0)$ pontjának adjungált egyenese, az x és y tengelyekből x_0 , illetve y_0 részeket metsz le, és így egyenlete

$$\frac{x}{x_0} + \frac{y}{y_0} = 1.$$

r^2 -tel szorozva, nyerjük az adjungált egyenesre

$$\frac{r^2}{x_0}x + \frac{r^2}{y_0}y = r^2,$$

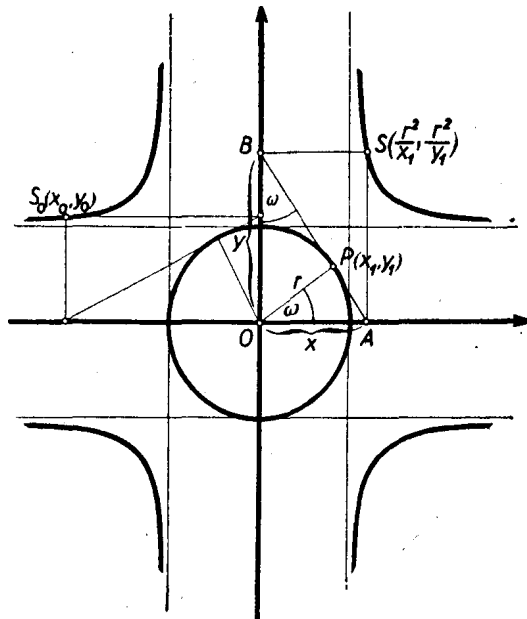
de ez éppen az r sugarú kört az $\left(\frac{r^2}{x_0}, \frac{r^2}{y_0}\right)$ pontban érintő egyenes egyenlete, minthogy – a feltétel szerint – (x_0, y_0) kielégíti az $\frac{1}{x^2} + \frac{1}{y^2} = \frac{1}{r^2}$ egyenletet.

A mértani helyként kapott négy egybevágó ágból álló negyedfokú síkgörbe szimmetrikus az origóra (centráliszimmetria), a $-r < x < r$ és $-r < y < r$ síksávokon belül nincs pontja és az

$$x = \pm r, \quad y = \pm r$$

egyenesek az aszimptotái (lásd az ábrát).

Kirz János (Bp. VIII., Apáczai Csere g. IV. o. t.)

II. megoldás: Egy tetszőleges $S(x, y)$ pont adjungált egyenese messe a koordinátarendszer tengelyeit az A és B pontokban. $OA = x$, $OB = y$. Az AOB derékszögű háromszög kétszeres területe (lásd az ábrát) egyrészt $AB \cdot PO = r\sqrt{x^2 + y^2}$, másrészt $OA \cdot OB = xy$.
Tehát

$$r\sqrt{x^2 + y^2} = xy$$

a keresett görbe egyenlete.

Négyzetre emelve és $r^2x^2y^2$ -tel osztva (az $x = 0$ és $y = 0$ értékeket kizárva) nyerjük a már ismert

$$\frac{1}{x^2} + \frac{1}{y^2} = \frac{1}{r^2}$$

alakot.

Bártfai Pál (Bp. I. Petőfi g. IV. o. t.)

III. megoldás: Ábránkban az $AOP \sphericalangle$ -et ω -val jelölve, mint merőleges szárú szög az $OBP \sphericalangle$ is egyenlő ω -val. Az APO és BPO derékszögű háromszögekből

$$(1) \quad \frac{r}{x} = \cos \omega,$$

$$(2) \quad \frac{r}{y} = \sin \omega.$$

(1) és (2) négyzetét összeadva

$$\frac{r^2}{x^2} + \frac{r^2}{y^2} = \cos^2 \omega + \sin^2 \omega = 1,$$

vagyis

$$\frac{1}{x^2} + \frac{1}{y^2} = \frac{1}{r^2}.$$

Ványai László (Sátoraljaújhely, Kossuth g. III. o. t.)